

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/148/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200631
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:1224200631.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Táne Šefčíkovej a JUDr. Petra Kalatu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, dieťa matky: A. A. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E. a otca: F. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom F. XX, G., zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária Prachová & Pobijak, s. r. o., so sídlom Pribinova 20, Bratislava, o návrhu otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II, č.k. 37P/146/2024 - 380 zo dňa 24.04.2025, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV. a V. potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom (špecifikovaným vyššie) súd prvej inštancie zvýšil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého A. zo sumy zodpovedajúcej 30 % sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa na sumu 200 eur mesačne, a to za obdobie od 26.02.2024 do 28.03.2024 a následne od 13.11.2024 (výrok I.). Zročné výživné na maloletého A. za obdobie od 26.02.2024 do 30.04.2025 v sume 1020,72 eur uložil matke splácať v mesačných splátkach vo výške 200 eur splatných spolu s bežným výživným počnúc dňom 01.05.2025 (výrok II.). Výrokom III. návrh otca v prevyšujúcej časti zamietol, výrokom IV. zmenil rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 4P/24/2020-1177 zo dňa 13.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/10/2023 z 13.06.2023 v časti o výživnom a výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 62 ods. 1 až 6, § 65 ods. 1 a 2, § 63 ods. 1 až 3 § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“).

3. Zistil, že naposledy bola určovaná vyživovacia povinnosť matky rozsudkom Okresného súdu Svidník pod č. k. 4P/24/2020 - 1177 zo dňa 13.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4 CoP/ 10/2023-1802 zo dňa 13.6.2023, ktorým súd zveril maloletého na čas do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti otca, obaja rodičia maloletého zastupujú a spravujú jeho majetok, matke uložil vyživovaciu povinnosť na maloletého v minimálnej výške výživného, vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, počnúc dňom 22.9.2022, zároveň upravil styk matky s maloletým synom každý utorok kalendárneho týždňa vždy od 15,00 hod. do 15,30 hod. prostredníctvom aplikácie Skype, za asistencie psychológa Centra pre deti a rodiny Svidník, so sídlom Partizánska

306/6, Svidník. V čase posledného rozsudku mal maloletý A. päť rokov, otec bol zamestnaný v C., E. s priemerným mesačným netto príjmom 1000 Eur a matka bola nezamestnaná, bola poberateľkou sociálnych dávok.

4. Zistil, že od poslednej úpravy výživného na maloletého došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého A., ktorý vyrástol, v čase posledného rozhodovania mal päť rokov, navštevoval materskú školu, aktuálne má osem rokov a navštevuje prvý stupeň základnej školy, navštevuje športový krúžok, chodí do školskej družiny a stravuje sa v školskej jedálni a opakovane navštevuje zubára pre zistené kazy zubov. Matka sa od poslednej úpravy výživného (po rozhodnutí súdu prvej inštancie) zamestnala, bola zamestnaná v období od 4/2023 do 7/2023 s priemerným mesačným netto príjmom 1.200,27 Eur a od 20.10.2023 je evidovaná ako nezamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Svidníku, žiadne dávky nepoberá, podľa jej vyjadrenia jej pomáhajú rodičia, nakoľko má zdravotné ťažkosti. Otec je naďalej zamestnaný v C., E. s priemerným mesačným netto príjmom okolo 1 311 Eur a jeho priemerné mesačné výdavky sú vo výške 1.300 Eur. Otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a s jej dcérou. Priateľka mu prispieva na úhradu polovice výdavkov v domácnosti. Otec uhradza výživné na svoju maloletú dcéru vo výške 150 Eur mesačne. Matka inú vyživovaciu povinnosť nemá. Pri určení vyživovacej povinnosti matky súd prvej inštancie zohľadňoval aj odporúčaciu tabuľku Ministerstva spravodlivosti SR, podľa ktorej tabuľkové výživné na maloleté dieťa vo veku osem rokov predstavuje pre rodiča bez inej vyživovacej povinnosti sumu zodpovedajúcu približne 20 % jeho príjmu.

5. Z potvrdenia F., H. zo dňa 19.3.2025 súd prvej inštancie zistil matkin priemerný mesačný netto príjem za obdobie od apríla 2023 do júla 2023 vo výške 1 200,27 €. Matka je vysokoškolsky vzdelaná, vyštudovala Fakultu humanitných a prírodných vied na Univerzite v Prešove, učiteľstvo II. stupňa. Matka je akreditovaný psychoterapeut. Nevlastní žiaden majetok. Platí mesačné náklady na mobilný telefón vo výške 8 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi vo E., a na chode domácnosti sa podieľa v naturálnej forme, prispieva pomocou v domácnosti. S úhradou matkiných mesačných výdavkov pomáhajú jej rodičia a tieto predstavujú: strava 150 Eur mesačne, kozmetika 10 Eur mesačne, lieky 20 Eur mesačne, komunálny odpad 30 Eur ročne, réžia na RD 50 Eur mesačne, poistenie 16 Eur mesačne, telefón 8 Eur mesačne. Svoju vyživovaciu povinnosť voči mal. synovi si plní pravidelne mesačne v sume 33 Eur mesačne. V období od 28.03.2024 do 13.11.2024 bol maloletý v starostlivosti matky.

6. Vyhodnotil, že matka v konaní argumentuje zdravotnými ťažkosťami, ktoré preukazuje lekárskymi správami, konkrétne sa jedná o stresovú reakciu, zvýšený tlak krvi a Crohnovu chorobu, aktuálne bez príznakov, avšak matka nepreukázala, že jej zdravotný stav neumožňuje pracovať, prípadne že jej neumožňuje vykonávať nejaký špecifický druh práce, napríklad na základe hodnotenia posudkových lekárov, resp. posudkov a odborných vyjadrení s percentuálnou neschopnosťou vykonávať prácu, alebo oslobodením od nejakej práce, ktoré by mohli byť podkladom aj pre uznanie jej invalidity, rovnako nepreukázala, žeby bola uznaná za invalidnú, resp. čiastočne invalidnú dôchodkyňu, prípadne, že je uznaná za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, nepreukázala ani práceneschopnosť. Súd prvej inštancie pri stanovení výšky príjmu matky vychádzal z potenciality príjmu, ktorá má v konkrétnom prípade prednosť pred zásadou fakticity, vzal do úvahy, že matka je síce nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, ale má ukončené vysokoškolské vzdelanie, má prerušené podnikanie, je akreditovanou psychoterapeutkou, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. S prihliadnutím na uvedené zistenia potom uzavrel, že je v možnostiach a schopnostiach matky nájsť si primeranú prácu, z ktorej bude schopná platiť určené výživné na maloletého syna, pri zohľadnení priemerných mesačných výdavkov na maloletého, ktoré predstavujú 552,50 Eur mesačne pozostávajúcich z 200 eur na bývanie, 100 eur na stravu v domácom prostredí, 100 eur na oblečenie a obuv, 80 eur na sporenie s poistením, 10 eur na lieky a vitamíny a 62,50 v priemere na dentálnu starostlivosť. Zohľadnil zároveň skutočnosť, že otec na maloletého poberá prídavok na dieťa vo výške 60 eur mesačne.

7. Pri určení ročného výživného zohľadnil matke naposledy určené výživné a skutočnosť, že maloletý sa od 28.03.2024 do 13.11.2024 nachádzal v starostlivosti matky, preto za toto obdobie ročné výživné neurčoval. Ročné výživné v sumárnej výške 1010,72 eur umožnil matke uhrádzať v splátkach vo výške 200 eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok v prípade omeškania.

8. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Odôvodnila ho ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. d), písm. e), písm. f), písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilným sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 62 ods. 1 CMP a smerovala ho proti výrokom I., II., IV. a V.

rozsudku. Navrhovala, aby odvolací odložil vykonateľnosť rozsudku až do rozhodnutia o odvolaní, zmenil napadnutý rozsudok tak, že návrh otca zamietne ako nedôvodný a zároveň tak neuloží ani povinnosť uhradiť zročné výživné, aby tak výživné ponechal v doterajšej výške a zároveň aby priznal matke nárok na náhradu trov konania. Alternatívne navrhla, aby súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

9. Uvádza, že preukázateľne nemá príjem, je evidovaná na úrade práce, nevlastní žiaden majetok, jej pracovné možnosti sú podľa nej ovplyvňované dlho trvajúcim konaním o rozvod manželstva spojeným s prietahmi v tomto konaní. Miesto pobytu matky v okrese Svidník má obmedzené možnosti zamestnania. Sumu výživného 200 eur považovala za neprimerane vysokú a v hrubom rozpore s reálnou schopnosťou matky ju plniť. Výdavky otca na maloletého považovala za subjektívne, neoverené, pričom rozhodnutie podľa matky ohrozuje základné existenčné potreby matky. Mala za to, že nie je prípustné určiť výživné, ktoré rodič nie je objektívne schopný plniť. Súd prvej inštancie podľa matky neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by vyvolávali potrebu meniť posledné rozhodnutie o určení vyživovacej povinnosti matky. Uvádza, že predložila rad dôkazov, že jej aktuálne pomery sú dôvodom hodným osobitného zreteľa a žiadala, aby sa nimi odvolací súd zaoberal. Mala za to, že súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s ňou založenými listinnými dôkazmi. Na druhej strane mala za to, že súd sa nevysporiadal z objektívnymi príjmovými pomermi otca, ktoré podľa nej dosahujú minimálne dvojnásobok deklarovanej sumy a nezohľadnil skutočný štandard otca. Podľa matky predpokladané príjmy otca sú s ohľadom na jeho pracovnú pozíciu v spoločnosti C., E. a na jeho postavenie tajomníka honorárneho konzula C. vo výške okolo 3000 eur mesačne. Vyjadrila podozrenie, že otec v skutočnosti, hoci nie oficiálne, firmu C., E. aj vlastní, čomu podľa nej zodpovedá životná úroveň otca, jeho byt, automobil, dovolenky v zahraničí, pričom otec mal nadobudnúť značný majetok aj dedením. Súd podľa matky nevzal do úvahy naturálne benefity otca spojené s užívaním motorového vozidla firmy, bezodplatným parkovaním, podporou na hypotekárny úver, poberaním daňového bonusu a rodičovského príspevku, pričom všetky tieto výhody príjem otca zvyšujú. Zároveň mal podľa matky súd prvej inštancie zohľadniť príjem otcovej partnerky, s ktorou otec žije v spoločnej domácnosti. Poukázala na skutočnosti, že v období do 28.03.2024 do 13.11.2024 sa starala o maloletého bez príspevia otca, čo podľa nej nebolo zohľadnené. Súd podľa nej nemal dôkaz o príjme matky a v žiadnom prípade nemohol vychádzať zo zjavných domnienok o potenciálnom príjme matky bez riadneho dokazovania. Pochybovala o nestrannosti konajúcej sudkyne, poukázala na svoju námietku zaujatosti zo dňa 22.04.2025. Uviedla, že sa v žiadnom prípade nevyhýba plneniu vyživovacej povinnosti, avšak z ňou uvádzaných dôvodov jej nemožno spravodlivo určiť nedôvodne zvýšenú vyživovaciu povinnosť a očakávať, že ju bude môcť plniť, navyše so spätnou účinnosťou, čo predstavuje mesačný záväzok v súčte vo výške 400 eur, čo je pre matku pri absencii príjmu likvidačné a ohrozuje jej základné životné potreby.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava ako kolízny opatrovník považoval odvolaním matky napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za správny, súladný so záujmom maloletého. Nesúhlasil s tým, aby bolo výživné stanovené v nižšej výške, nakoľko by to nebolo v záujme maloletého. Zvýšenie výživného považoval za dôvodné.

11. Otec maloletého považoval rozsudok súdu prvej inštancie za správny a navrhoval ho potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti matky z potenciality príjmu matky. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dôkazmi predloženými v konaní vysporiadal dostatočne. Matkine tvrdenia o jeho príjme v sume okolo 3000 eur mesačne považoval za ničím nepodložené domnienky, rovnako ako tvrdenia o otcových dovolenkách, žúroch, veľkom majetku. Poukázal na to, že matkine tvrdenia ju nezavádzajú jej povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Schopnosť matky zabezpečovať potreby maloletého odvodzoval aj od skutočnosti, že matka bola schopná plniť potreby maloletého v období do marca 2024 do novembra 2024, kedy bol maloletý u matky bez toho, aby na to bol právny dôvod. Odmietol, že by maril styk s matkou, znovu poukázal na to, že to bola matka, kto nezákonne držal maloletého v mieste svojho bydliska po dobu takmer deväť mesiacov. Poukázal na to, že maloletý bol v roku 2024 u matky protiprávne a v rozpore s vykonateľným rozhodnutím aj podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.06.2024 vydaného v konaní vedenom pod sp. zn.19 NcP/9/2021, pričom Krajský súd v Prešove upriamil pozornosť na fakt, že sa nejednalo o prvé matkino konanie, kedy nerešpektovala právoplatné a vykonateľné rozhodnutia súdov. Návrh matky na odklad vykonateľnosti považoval otec za nedôvodný.

12. Matka považovala stanovisko kolízneho opatrovníka za formálne, mala pochybnosť o objektivite a riadnom plnení povinností kolízneho opatrovníka, poukazovala na zistené nedostatky zo strany inšpekcie v sociálnych veciach. Uvádzala, otec neustále marí rozhodnutie o úprave styku matky s maloletým zo strany otca. Mala za to, že vo vzťahu k maloletému dochádza k systémovému zlyhaniu a maloletému malo byť v starostlivosti otca poškodené zdravie o čom má svedčiť aj nález A. I. J. zo dňa 03.03.2025. Poukázala na historický kontext určovania výživného, osobitne uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 21CoP/175/2020, kde bola otcovi určená vyživovacia povinnosť len vo výške 80 eur mesačne, čo bolo v príkrom rozpore s možnosťami otca a nepostačovalo to na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého. Napadnutý rozsudok podľa matky porušuje princíp proporcionality a spravodlivosti (určením neúmerne vysokého výživného, ktoré nie je možné objektívne plniť a nereálnym uplatnením potenciality príjmov), v konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (porušením práva na odôvodnenie rozhodnutia, práva na rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania, ignorovaním dôkazov, a k porušeniu najlepšieho záujmu dieťaťa (keď neprimerane vysoká výška výživného môže mať negatívny dopad na psychickú a sociálnu pohodu rodiča a môže poškodiť aj vzťah matky a dieťaťa), porušenia práva na ochranu pred šikanóznym výkonom práv (podľa matky je zjavné, že otec chce zneužiť systém, aby ju dostal do finančných problémov). Poukazovala na dopady na práva maloletého a matky spojené s tým, že otec porušuje rodičovské povinnosti tým, že matke neposkytuje informácie o mieste, kde sa maloletý nachádza.

13. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - matkou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a odvolaním napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 CSP).

14. Predmetom odvolacieho konania je posúdiť, či súd prvej inštancie správne rozhodol, keď zvýšil vyživovaciu povinnosť matky zo sumy zodpovedajúcej 30 % sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa na sumu 200 eur mesačne s čím súvisí aj určenie ročného výživného a zmena rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4P/24/2020-1177 zo dňa 13.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13. júna 2023 v konaní pod sp. zn. 4CoP/10/2023 v časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti a či súd rozhodol správne o trovách konanie, keď tieto žiadnemu z účastníkov nepriznal.

15. Odvolací súd uvádza, že nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie pri odôvodnení jeho rozhodnutia. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými okolnosťami podstatnými pre jeho rozhodnutie a dostatočne vysvetlil dôvody, pre ktoré zvýšil výživné na maloletého na 200 eur mesačne počnúc dňom 26.02.2024 (čo malo za následok zmenu rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4P/24/2020-1177 zo dňa 13.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13. júna 2023 v konaní pod sp. zn. 4CoP/10/2023 v časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti) a zrozumiteľne vysvetlil aj to, ako postupoval pri výpočte ročného výživného. Rozhodnutie bolo presvedčivé a odvolaciemu súdu dávalo možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Pre potrebu vysporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné.

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 zákona o rodine. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

20. Podľa článku 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

26. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

28. Podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

29. Skutočnosť, že matka aktuálne býva v okrese Svidník je plne v dispozícii autonómneho rozhodnutia matky. Ak sú aj možnosti práce v mieste aktuálneho bydliska matky limitované, nič matke nebráni za prácou dochádzať ďalej, kde sú tieto možnosti širšie, prípadne vykonávať prácu, ktorá, hoci by aj nezodpovedala dosiahnutému vzdelaniu matky, resp. jej kvalifikácii, avšak zabezpečila by príjem,

tak, aby si dokázala plniť vyživovaciu povinnosť v rozsahu zodpovedajúcom oprávneným potrebám maloletého. Okolnosť, že rozvodové konanie rodičov doposiaľ nebolo ukončené nepredstavuje prekážku, ktorá by matke bránila pracovať. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo nijako preukázané, že zdravotné ťažkosti matky majú taký charakter, že by matku obmedzovali v pracovnej činnosti.

30. Súd prvej inštancie pri určení zvýšenej vyživovacej povinnosti matky vychádzal zo sumy výdavkov potrebnej na úhradu oprávnených potrieb maloletého vo výške 552,50 eur mesačne. V tejto sume sú zahrnuté výdavky vo výške 200 eur na bývanie, 100 eur na stravu v domácom prostredí, 100 eur na oblečenie a obuv, 80 eur na sporenie s poistením, 10 eur na lieky a vitamíny a 62,50 v priemere na dentálnu starostlivosť. Žiaden z týchto výdavkov nemožno pri veku maloletého a súčasnej cenovej úrovni považovať za výdavok, ktorý by si z dôvodu jeho neúmernosti vyžadoval osobitné dokazovanie. Ak by aj odvolací súd pripustil, že v prípade, že sa ustáli stav chrupu maloletého, a už nebude vyžadovať tak vysoké priemerné mesačné náklady na dentálnu starostlivosť, stále nebude možné uvažovať, že tieto výdavky sa úplne stratia, resp. že do budúcnosti nemožno počítať so žiadnymi výdavkami. Ak by k tomu aj došlo, stále bude platiť, že matke určené výživné vo výške 200 eur mesačne nedosahuje aktuálne ani polovicu oprávnených výdavkov maloletého. A to napriek skutočnosti, že matka aktuálne nevynakladá na maloletého žiadnu starostlivosť a nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť.

31. Maloletý sa oproti poslednému rozhodovaniu posunul do ďalšej životnej etapy, keď sa z dieťaťa navštevujúceho materskú školu stal žiakom prvého stupňa základnej školy. Už tento posun odôvodňuje prehodnotenie výšky naposledy určeného výživného a to tak podľa ustálenej súdnej praxe, ako aj podľa odporúčacej tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR, ktorá na vývoj súdnej praxe priamo reagovala a jedným z jej cieľom je aj zjednocovanie rozhodovania súdov pri určovaní výživného pre akceptácia zákonných kritérií určovania výživného. Na túto skutočnosť rozhodnutie súdu prvej inštancie priamo reaguje, nemožno tak tvrdiť, že súd prvej inštancie neuviedol, prečo je dôvodné pristúpiť k zvýšeniu vyživovacej povinnosti.

32. Nemožno súhlasiť ani s argumentom, že určené výživné je výživným, ktoré matka nie je schopná objektívne plniť. Skutočnosť, že súdy pri poslednom rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti matky zohľadnili fakt, že vtedy nepracovala, neznamena, že tento stav súd môže bez primeraného dôvodu akceptovať nemenne neustále, obzvlášť, ak by takýto postup bol v príkrom rozpore so záujmom maloletého. Ak matka vôbec nepracuje, pričom v konaní nebol preukázaný žiaden relevantný dôvod tejto skutočnosti, potom je úplne legitímne, ak súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 pristúpil k aplikácii zásady potenciality príjmov a jej uprednostneniu pred zásadou fakticity. Matka má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie. Je legitímne očakávať od nej, že bude schopná dosahovať priemerný mesačný príjem minimálne v rozsahu, a akom ho dosahovala v roku 2023, v mesiacoch apríl až júl, kedy naposledy pracovala, čo v priemere predstavuje sumu na úrovni 1200 eur mesačne. Táto suma predstavuje príjem, ktorý síce matka objektívne nedosahuje, avšak bez toho, aby na to existoval ospravedlniteľný či už objektívny alebo subjektívny dôvod. Súdom prvej inštancie určené výživné tak predstavuje necelých 17 % zo síce potenciálneho príjmu, ale zároveň príjmu, ktorý je v možnostiach matky dosiahnuť a jeho dosiahnutie je dôvodné zo strany súdu očakávať. Matka tvrdeniami, že otec podľa nej dosahuje príjem vyšší ako ho ustálil súd prvej inštancie, teda príjem okolo 3000 eur oproti súdom ustáleným 1311 eur mesačne (vyplývajúcim z dokazovania) opomína, že v konaní nebolo úlohou súdu prvej inštancie aplikovať potencialitu príjmu u otca. Otec riadne pracuje, príjem v konaní adekvátne preukazoval a popri práci realizuje starostlivosť o maloletého. Výživné vo výške 200 eur mesačne tak nielenže nie je v rozpore s objektívnymi možnosťami matky, naopak, v pomere k zisteným nákladom na oprávnené potreby maloletého a skutočnosť, že starostlivosť o neho vykonáva výlučne realizuje otec, práve objektívne možnosti matky zohľadňuje, nakoľko bez tohto zohľadnenia by prichádzalo do úvahy určenie výživného vo vyššej výške. V konkrétnom prípade nemala vplyv na určenie vyživovacej povinnosti matky z uvedených dôvodov ani skutočnosť, že s otcom v jeho domácnosti žije jeho partnerka a nebol dôvod zohľadňovať jej príjem, nakoľko to nie je v tomto prípade skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok určenie vyživovacej povinnosti matky v nižšom rozsahu. Skutočnosť, že výživné určené súdom prvej inštancie (v prvých piatich mesiacoch) sumárne dosahuje výšku 400 eur (200 eur spotrebné výživné a 200 eur splátka zročného výživného) je v skutočnosti benefitom matky, poskytujúcim jej dlhšiu lehotu na plnenie, oproti rozhodnutiu, kedy by súd celú sumu zročného výživného vo výške 1010,72 eur uložil matke uhradiť naraz. Ak matka napádala rozsudok vo vzťahu k určeniu zročného výživného, bolo to v dôsledku skutočnosti, že napádala samotné zvýšenie výživného a dožadovala sa ponechania určenia výšky vyživovacej povinnosti v zmysle ustanovenia § 62 ods. 3 zákona o rodine vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, tak ako bolo určené pri poslednom rozhodovaní súdu v dôsledku čoho by žiadne zročné výživné nevzniklo. Výrok

o zročnom výživnom zohľadňuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a výživným ktoré bola matka povinná uhrádzať na základe posledného rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti a zároveň zohľadňuje obdobie, kedy bol maloletý v roku 2024 (hoci v rozpore s právnym stavom) v starostlivosti matky. Súd prvej inštancie postup pri výpočte zročného výživného v bode 62. dostatočne vysvetlil a odvolací súd nepovažuje za potrebné v tomto smere odôvodnenie súdu prvej inštancie dopĺňať.

33. Súdom prvej inštancie stanovené výživné v žiadnom prípade neporušuje princíp proporcionality, ako to uvádza matka, ten by bol naopak v neprospech záujmu maloletého porušený, ak by odvolací súd vyhovel matke a ponechal výživné vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, hoci na to aktuálne neexistujú relevantné dôvody. S ohľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci a vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, nedošlo ani porušeniu práva matky na spravodlivý proces a už vôbec nie k zásahu do záujmu maloletého. Uplatnenie nároku na výživné voči matke a požiadavku prispievať na výživu maloletého s použitím ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine nemožno v konkrétnom prípade, kedy sa o maloletého stará výlučne otec, považovať za šikanóznny výkon práva. Ak matka porovnávala rozhodnutie súdu prvej inštancie s uznesením Krajského súdu v Prešove, vydanom v konaní pod sp. zn. 21CoP/175/2020 z 18.12.2020, v ktorom Krajský súd v Prešove zmenil neodkladné opatrenie súdu prvej inštancie ukladajúce povinnosť otcovi prispievať matke na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne (maloletý bol v tom čase v starostlivosti matky) na sumu 80 eur mesačne, odvolací súd uvádza, že sa jedná o diametrálne odlišnú situáciu a rozdielne kritériá, nakoľko v odkazovanom konaní bolo výživné určené len s ohľadom na nevyhnutné potreby maloletého (keďže sa jednalo o konanie o neodkladnom opatrení v zmysle ustanovenia § 366 CMP) a nie o výživné určené s ohľadom na oprávnené potreby maloletého, o ktorých sa rozhodovalo v tomto konaní.

34. Matka v konaní tvrdila, že otec neustále porušuje vykonateľný rozsudok Okresného súdu Svidník č. k. 4P/24/2020-1177 zo dňa 13.10.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.júna 2023 v konaní pod sp. zn. 4CoP/10/2023 v časti týkajúcej sa úpravy jej styku s maloletým. Odvolací súd k tomuto uvádza, že dokazovanie ohľadom týchto skutočností má priestor predovšetkým v konaní o výkon rozhodnutia, ktoré je v súčasnosti na súde prvej inštancie vedené, v rámci ktorého ho súd prvej inštancie má možnosť vyhodnotiť tak z pohľadu dôvodnosti nariadenia výkonu rozhodnutia, resp. prípadnej realizácie jeho výkonu. Priestor môže mať tiež v konaní o nariadenie výchovného opatrenia, pričom na súde prvej inštancie je aktuálne vedené tak konanie o nariadenie výchovného opatrenia matke (pod sp. zn. 37P/15/2026) ako aj o návrhu na nariadenie výchovného opatrenia otcovi (37P/14/2026). Nie je však otázkou, ktorá by bola v konkrétnom prípade relevantnou pre určenie vyživovacej povinnosti matky, pre ktoré sú kľúčové zákonné kritériá vymedzené v ustanovení § 62 a § 75 ods. 1 zákona o rodine v spojení s ustanovením § 78 ods. 1 zákona o rodine.

35. K výhrade matky k nestrannosti konajúcej sudkyne odvolací súd uvádza, že námietka zaujatosti obsiahnutá v jej podaní z 22.04.2025 aj s jej doplnením zo dňa 16.05.2025 už bola odvolaciemu súdu dňa 21.05.2025 predložená, konajúca sudkyňa s k nej vyjadrila. Odvolací súd prípisom z 28.05.2025 vrátil spis súdu prvej inštancie so záverom, že námietkou zaujatosti vznesenou matky sa nemožno zaoberať, nakoľko neboli stanovené zákonné náležitosti na prihládanie k námietke zaujatosti. V samotnom odvolaní inú konkrétnu námietku zaujatosti voči sudkyňi matka neuviedla. Samotná skutočnosť, že matka podala podnety na konajúcu sudkyňu Ministerstvu spravodlivosti SR, resp. že na ňu podávala trestné oznámenia, nezakladá bez ďalšieho nestrannosť konajúcej sudkyne.

36. K matkinmu návrhu na odklad vykonateľnosti odvolací súd uvádza, že vykonateľnosť rozsudku ustanovenie § 44 CMP spája s jeho doručením. Procesný predpis umožňuje odvolaciemu súdu rozhodovať o otázke odkladu vykonateľnosti rozhodnutia len v prípade odvolania voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o návrhu na odklad vykonateľnosti podanom spolu so žalobou na obnovu konania. Inak možnosť rozhodovať o odklade vykonateľnosti zveruje len najvyššiemu súdu v prípade podaného dovolania. Odvolací súd preto o návrhu matky na odklad vykonateľnosti nerozhodoval.

37. Vychádzajúc z uvedeného tak odvolací súd uzavrel, že v preskúmvanej veci odvolacie argumenty matky neboli spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia, pretože závery súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel vyhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, sú dostatočné a správne, a súd vec správne právne posúdil. Odvolací súd nezistil v konaní žiadnu vadu, ktorej dôsledkom by bolo nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov potvrdil rozsudok za použitia ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny a spolu s ním aj odvolaním napadnutý dotknutý závislý výrok o zročnom výživnom a o zmene rozsudku. Odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr.

rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.), k čomu tak súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, ako aj odvolací súd svoju argumentáciu smeroval.

38. Súd rovnako potvrdil za použitia ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP aj závislý výrok súdu prvej inštancie o trovách konania. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle § 52 a § 57 CMP v spojení s § 396 ods.1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Matka si nárok na náhradu trov konania v odvolaní uplatnila, odvolací súd však nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by sa mal odkloniť od generálnej klauzuly mimosporového konania vyjadrenej v § 52 CMP. Osobitne to platí, ak odvolací súd považuje tak zistenie skutočného stavu súdom prvej inštancie, postup súdu v konaní, ako aj správne subsumovanie zisteného skutočného stavu pod príslušnú právnu normu.

39. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.